

EGY NEHÉZ IGESZAKASZ 1.

1Timóteus 2,8-15.

Péter apostol második levelében így ír apostoltársával, Pállal kapcsolatban: „A leveleiben akadnak nehezen érthető részek, amelyeket egyes tudatlan és bizonytalan emberek félre-magyaráznak és kiforgatnak.”ⁱ Nos, a Timóteushoz írott első levél egy olyan részéhez értünk, amelyre tökéletesen illenek Péter szavai! Mert az **1Timóteus 2,8-15** egy sok vitát kiváltó bibliai rész, amelynek magyarázata megosztja a keresztény egyházat. Vannak, akik szigorúan ragaszkodva az írott szöveghez, szó szerint értelmezik azt, mások csak Pál korához és kultúrájához kötött kijelentést látnak benne, és arról beszélnek, hogy ezek mondatok mára már elvesztették jelentőségüket. Vajon melyik „oldalnak” van igaza?

1. A Biblia szövegének értelmezés

Mai igeszakaszunk szövegének jobb megértéséhez tennünk kell egy rövid, de fontos kitérőt a **hermeneutika**, azaz az egy adott szöveg értelmezésének irányába. Van ugyanis két fontos alapelv, amely segít ennek a bibliai szakasznak megértésében is!ⁱⁱ

(1) Az egyik ilyen alapelv a „**harmónia-elve**”. Ez azt jelenti, hogy hívő emberként bár elfogadjuk, hogy a Szentírás gazdag tárháza a teológiai elveknek és irodalmi stílusoknak, azt azonban valljuk, hogy ezek ellenére alapvetően egységes. Ez azt jelenti, hogy van egy természetes harmónia a Biblia szövegében, hiszen Isten sohasem mond ellent önmagának, ezért a Biblia látszólagos ellentéteit mindig a kijelentés egészén belül kell értelmezzük.

Az 1Timóteus 2 nőkre vonatkozó verseit is így kell megvizsgáljunk, keresve a harmóniát a Biblia egészének nőkről szóló tanításával. A Biblia egésze szerint pedig a nők a teremtés és a megváltás révén ugyanolyan értékekkel és méltósággal rendelkeznek, mint a férfiak.ⁱⁱⁱ A Biblia alapján valljuk, hogy van különbség a nemi szerepek között, de elvetjük azt, hogy a férfiak bármiben is értékesebbek vagy felsőbbrendűek lennének a nőknél. Valljuk, hogy mindkét nem Isten képmásának hordozója és Krisztusba vetett hit által Isten gyermeke.

(2) A másik fontos alapelv a „**történetiség-elve**”, ezen belül is a „**kulturális transzponálás-elve**”. Ez azt jelenti, hogy Isten kijelentéseit mindig egy adott történelmi és kulturális közegben nyilatkoztatta ki. Nekünk bibliaolvasóknak az a feladatunk, hogy megértsük, hogy mi az adott bibliai szakaszban Isten lényegi kinyilatkoztatása (ez minden korban változatlan), és annak az adott korban megszólaló kulturális kifejeződése (ez koronként és kultúránként változik). Hadd hozzak két bibliai példát, hogy ezt mindannyian megértsük!

Pál leveleiben négy helyen is találkozunk a „**Köszöntsétek egymást szent csókkal!**” kifejezést.^{iv} Hogyan is értsük ezt a verset? Úgy, ahogyan azt a kommunista időkben gyakorolták a külföldi pártvezetők egy-egy találkozáskor? Ma nem gyakoroljuk a szent csókot. Sőt egyes kultúrákban egyenesen tilos megérinteni a másikat. Pál mondatából mégis kapunk egy egyetemes alapelvet belőle, nevezetesen, hogy Krisztusban testvéreinket szeretettel kell üdvözlőnk, kézfogással vagy öleléssel.

A Biblia olvasásakor tehát különbséget kell tennünk a lényeg és a forma között, a miért kell tennem és a hogyan tegyem között. Vegyük másik bibliai példánkat a János 13-ban olvasható **lábmosás történetét**. Ebben a történetben Jézus egyenként megmossa a tanítványai lábát, majd ezt parancsolja nekik: „**Példát adtam nektek, hogy ti is ugyanúgy bánjatok**

Egy nehéz igeszakasz 1. | 1Timóteus 2,8-15.

egymással, ahogy én veletek”.^v Ezt tehát azt jelenti, hogy minden istentisztelet előtt, vagy amikor meglátogatjuk egymást, gyakorolnunk kellene ezt, mert ez Jézus parancsa?

A lábmosás történetének egyetemes üzenete az, hogy ugyanazzal az indulattal kell egymás felé szolgálnunk, ahogyan azt Jézus tette akkor, amikor megmosta a tanítványai lábát. Jézus azért jött hozzánk, hogy szolgálva váljon, és azt akarja, hogy mi is szolgáljuk egymást. Azt kell megtanulnunk tetteiből, hogy ha szeretjük egymást, akkor egymásfelé semmilyen szolgálatot nem tarthatunk megalázónak. És mi a lábmosás történetének kultúrához kötött megnyilvánulása? Hát, maga a lábmosás, amelynek Jézus korában higiéniai jelentősége volt, hiszen az étkezésnél egymás lábához közel heveredtek le az emberek. Illetlenség volt tehát mocskos, poros lábunkat a másik „arcába dugni”. Ma ugyanezt gyakoroljuk, amikor kezet mosunk, vagy egy piszkos munka után lefürdünk étkezés előtt.

2. Három apostoli tanítás

Vigyük végig az eddig hallottakat a most tárgyalt bibliai szakaszon! Ez a rész három összefüggő utasítást tartalmaz az istentisztelettel kapcsolatban: a férfiak imádságairól (8), a nőkről és ékességeikről (9-10), és a nők férfiakhoz való viszonyáról (11-15). (Az idő rövidsége, és a harmadik szakasz mélysége miatt, azonban a mai istentiszteleten csak az első két szakaszból szeretnék beszélni, a nők férfiakhoz való viszonyáról a következő istentiszteleten szeretnék beszélni.)

3. Akkor nézzük az 1Timóteus 2,8-10 tanítását!

(1) „Azt akarom tehát, hogy a férfiak mindenütt [ahol csak istentiszteletre kerül sor] **bűntől tiszta kezeket felemelve imádkozzanak harag és kételkedés nélkül.**” Pál itt az Isten előtt kedves imádság három akadályáról beszél: a bűnről, a haragról és a kételkedésről. Szerinte a szentség, a szeretet, a megbocsátás és a békesség elengedhetetlen feltételei az őszinte, Isten előtt kedves imádságnak.

Azaz, ha a közösségben a férfiak versengenek egymással, vagy valamiért neheztelnek egymásra és Istenre, akkor előbb meg kell tisztulniuk ezektől az indulatoktól, hogy „tiszta kezeket emelhessenek” imádságra. Pál szavainak ma ez az örökérvényű üzenete: nem mindegy milyen lelkülettel viseltetünk egymás iránt a gyülekezetben, mert az hiteltelenné teheti imádságainkat. De az, hogy hogyan imádkozunk, felemelt vagy összekulcsolt kezekkel, térden vagy arca borulva, ülve vagy állva az korhoz és kultúrához kötött. A lényeg nem a forma, hanem az a lelkület, amellyel imádkozunk.

(2) „Ugyanígy az asszonyok is tisztességes öltözetben, szemérmesen és mértékletesen ékessítsék magukat, ne hajfonatokkal és arannyal, gyöngyökkel vagy drága ruhával...” Azt kell értenünk ebből a részből, hogy a keresztény asszonyok nem fonhatják be a hajukat? Vagy azt, hogy nem hordhatnak semmilyen ékszert, és nem használhatnak sminket? Netán azt, hogy nem szabad csinosan öltözniük, hanem tetőtől-talpig el kell fedniük szépségüket, mint az arab nőknek? Ez az igerész felhatalmaz bennünket gyülekezet vezetőket, hogy szabályozzuk és ellenőrizzük azt, hogy a nők milyen hosszú szoknyát viselve érkeznek az istentiszteletre, vagy köteleznünk kell benneteket, hogy többé ne hordjatok nadrágot? Vajon ezekre tanít itt Pál?

Pál szavai elsősorban az efezusi asszonyokhoz szóltak, hogy ne öltözzenek, ne cicomázzák és ne ékszerezzenek olyan hivalkodóan magukat, hogy ne tévesszék össze őket a városukban

Egy nehéz igeszakasz 1. | 1Timóteus 2,8-15.

található Diana templomban szolgáló prostituáltakkal. Másodsorban arra tanította őket Pál, hogy nem az a lényeg, hogy az öltözködésük és ékszereik csillogásával és luxusával vívják ki mások figyelmét és elismerését, **„hanem azzal, hogy Istennek tetsző dolgokat tessenek, mert ez illik azokhoz, akik azt mondják, hogy Istent imádják”**.

Mi ebben a tanításban az, amit a mai kor keresztény asszonyainak komolyan alkalmazniuk kell? Egyrészt azt, hogy nem illik egy keresztény nőhöz az, hogy kihívó öltözékekkel és viselkedéssel ne akarja elcsavarni minden férfi fejét. Mert értékessége nem csak külső szépségéből fakad. Másrészt az, hogy a női szépség is Isten ajándéka, de ne csak a külsőség, a megjelenés, az ápoltság legyen a fontos, hanem az is, amire a Biblia így tanít: **„Ne a hajfonatokkal, arany ékszerekkel, vagy drága ruhákkal akarjatok külsőleg szépnek látszani! A szépségetek belülről, a szívetekből sugározzon, kedves és nyugodt szellemetekből, mert ez a szépség örökkévaló, és ez az, amit Isten igazán értékeli.”**^{vi}

Nem az a lényeg Pál szavaiban, hogy hord-e egy nő ékszert és milyen hord, hogy a kontyot és copfot nem, de a kiengedett hosszú hajat biblikusnak tartja-e, hogy sminkeli-e magát vagy sem, hogy nadrágot vagy szoknyát visel-e. A lényeg az, hogy mindezt úgy tegye, hogy azzal ne önmagának akarjon elismerést, hanem inkább jócselekedeteivel dicsőítse Istent. Mert az élet nem egy divatbemutató, és benne a nő nem egy kifutón önmagát magamutogató modell, hanem Isten gyermeke, aki egész életével, minden tetteivel Istenre kell, hogy mutasson.

4. Eddig tartott a könnyebbik rész...

Itt most befejezem a 1Timóteus 2,8-15 magyarázatát! Az igeszakasz nehezebbik felét, ha Isten akarja és élünk, majd a következő vasárnap szeretném folytatni! **Ámen!**

ⁱ 2Péter 3,16 EFO

ⁱⁱ Innentől John Stott álláspontját követem, és ezt fogadom el az igeszakasszal kapcsolatban. (John Stott: A Timóteushoz írt első levél magyarázata 74-97. oldal)

ⁱⁱⁱ 1Mózes 1,26skk.; Galata 3,28.

^{iv} Róma 16,16; 1Korinthus 16,20; 2Korinthus 13,12; 1Thesszalonika 5,26.

^v János 13,15 EFO

^{vi} 1Péter 3,3-4. EFO